

# Tartalom

Előszó	13
1. fejezet – Az elektronikus közigazgatás fogalma	15
1.1. Fogalomalkotási kísérletek	16
1.2. Az elektronikus közigazgatás fogalma	19
1.3. Kormányzati informatika és elektronikus közigazgatás	21
Felhasznált irodalom	22
Ajánlott irodalom	23
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	23
2. fejezet – OECD (2003): The E-government imperative, OECD E-Government Studies. Paris, Az Európai Unió infokommunikációs stratégiája	25
2.1. A Bangemann-jelentés	26
2.2. Elektronikus Európa	27
2.3. Common List of Basic Public Services (CLBPS)	30
2.4. Az eEurope 2005 akcióterv	32
2.5. Az i2010 eGovernment cselekvési terv	34
2.6. Az európai digitális menetrend	36
2.7. A digitális egységes piaci stratégia	37
Felhasznált irodalom	40
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	41
3. fejezet – Az e-közigazgatás kialakulását megalapozó hazai dokumentumok és az e-közigazgatás ágazati irányítása	43
3.1. Az e-közigazgatás szabályozására ható tényezők	43
3.2. Az e-kormányzás, e-közigazgatás kialakulását megalapozó hazai dokumentumok	46
3.2.1. Nemzeti Informatikai Stratégia (NIS) (1995)	47
3.2.2. Kormányzati Informatikai Stratégia (1998)	48
3.2.3. Magyar válasz az Információs Társadalom kihívásaira (1999)	49
3.2.4. Tézisek az információs társadalomról (2000)	51
3.2.5. Magyar Informatikai Charta (2000)	51
3.2.6. Nemzeti Információs Társadalom Stratégia (NITS) (2001)	52
3.2.7. Magyar Információs Társadalom Stratégia (MITS) (2003)	52
3.2.8. Nemzeti (lisszaboni) Akcióprogram a növekedésért és foglalkoztatásért (2005–2008)	54
3.2.9. Nemzeti Szélessávú Stratégia (2005–2013)	54
3.2.10. E-közigazgatás 2010 Stratégia és Programterv (2008–2010)	55
3.2.11. Informatikai Átfogó Stratégia	56
3.2.12. Digitális Megújulás Cselekvési Terv (2010–2014)	56

3.2.13. Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (2014–2020)	56
3.2.14. Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Stratégia 2014–2020	57
3.3. Az e-közigazgatás ágazati irányítása	58
3.3.1. Előzmények	58
3.3.2. Miniszteri irányítás	62
3.3.3. Szakhatóságok	64
3.3.4. „Magánszereplő” az állami szervek között	67
Felhasznált irodalom	69
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	70
4. fejezet – Elektronikus közszolgáltatások Magyarországon	73
4.1. Az elektronikus közszolgáltatások hazai szabályrendszere	73
4.2. Az elektronikus ügyintézés kezdetei Magyarországon	74
4.3. Az elektronikus cégeljárás, a kakukktojás a bírósági eljárások között 2006-tól	78
4.4. Elektronikus közszolgáltatások, a centralizált szolgáltatási szisztéma, 2009–2012	80
4.5. Szabályozott elektronikus közszolgáltatások, decentralizált modell, 2012–	82
4.6. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény	86
Felhasznált irodalom	88
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	88
5. fejezet – A közigazgatási információs rendszerek alapjai	91
5.1. Az információs rendszerek alapfogalmai	91
5.1.1. Adat és információ	91
5.1.2. Információs rendszer, információrendszer és informatikai rendszer	92
5.2. Az információs rendszerek korszakai	95
5.2.1. Adatfeldolgozó és tranzakciófeldolgozó rendszerek	97
5.2.2. Vezetést támogató információs rendszerek	98
5.2.3. Stratégiai információs rendszerek	100
5.2.4. Szervezeti képességek fejlesztése	101
5.3. Közigazgatási információs rendszerek csoportosítása	102
Felhasznált irodalom	107
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	107
6. fejezet – A közigazgatási portálok	109
6.1. A portál fogalma és jellemzői	109
6.1.1. A portálok csoportosítása	111
6.2. A közigazgatási portálok funkciói és csoportosításuk	113
6.2.1. A közigazgatási portálok funkciói	113
6.2.2. Tájékoztatási és közzétételi kötelezettség	113
6.2.3. A közigazgatási portálok csoportosítása	115
6.3. Elektronikus ügyintézését biztosító központi portálok	117

---

6.4. Alapkövetelmények a portálok kialakításával kapcsolatosan	119
6.4.1. A portálokkal kapcsolatos főbb elvárások	119
6.4.2. A közigazgatási portálokkal szembeni további elvárások	120
6.4.3. A portálok szolgáltatásaival kapcsolatos uniós elvárások	121
Felhasznált irodalom	124
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	124
7. fejezet – Modernizáció – ügyfélszolgálat és közigazgatási továbbképzés a virtuális térben	127
7.1. A virtuális valóság közigazgatási alkalmazása	128
7.1.1. A közigazgatási virtuális valóság költségtervének keretei	130
7.1.2. A közigazgatási virtuális valóság kialakításának indoklása	130
7.1.3. A közigazgatási virtuális valóság tartalmának értelmezése	131
7.2. A virtuális valóság e-government-előzményei Magyarországon	136
7.2.1. Közigazgatási innovációk 2003–2010 között	136
7.2.2. A virtuális valóság alkalmazása	140
7.3. A virtuális valóság közigazgatási fogadókészsége	147
Felhasznált irodalom	149
További dokumentumok	150
8. fejezet – E-kapcsolatok a polgári igazságszolgáltatásban	151
8.1. Az elektronikus igazságszolgáltatás felé vezető úton	151
8.2. Elektronikus kapcsolattartás, avagy az E-per	153
8.2.1. Az elektronikus kapcsolattartás által lefedett eljárások	153
8.2.2. Az E-per során használt rendszer rövid bemutatása	154
8.2.3. Az elektronikus kapcsolattartás alapvető szabályai az új Pp.-ben	155
8.3. Az elektronikus hírközlő hálózat igénybevétele a polgári perben	158
8.4. Az elektronikus cégeljárás	159
8.4.1. Az elektronikus cégeljárás jogforrásai	159
8.4.2. A cégnyilvántartás nyilvánossága és közhitelessége	159
8.4.3. A cégeljárás alapvető jellemvonásai, technikai feltételek	161
8.4.4. A cégeljárásra irányadó közös szabályok	162
8.4.5. Az eljárási illeték és a közzétételi költségterítés elektronikus úton történő megfizetése	163
8.4.6. A cégbejegyzési kérelem informatikai vizsgálata	164
8.4.7. A cégbíróság végzésének közzélése	165
8.5. Az elektronikus fizetési meghagyásos eljárás	165
8.5.1. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma	165
8.5.2. Az elektronikus fizetési meghagyásos eljárás bevezetése a magyar polgári eljárásjogba	165
8.5.3. A kérelem előterjesztése, az elektronikus űrlap	166
8.5.4. Az elektronikus űrlap benyújtása és MOKK általi érkeztetése	167
8.5.5. A kérelmek közjegyzők közötti elosztásának szabályai	167
8.5.6. A kérelem feldolgozása	168
8.5.7. A fizetési meghagyás kibocsátása	168

8.5.8. Ellentmondás	168
8.5.9. Az eljárás perré fordulása	169
8.5.10. A közjegyző feladatai a fizetési meghagyás jogerőre emelkedését követően	169
8.5.11. A MOKK további feladatai a fizetési meghagyásos eljárással kapcsolatban	170
Irodalom	171
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	173
9. fejezet – Személyazonosítás elektronikus környezetben	175
9.1. A személyazonosítás jelentősége, fogalma, kihívások elektronikus környezetben	175
9.1.1. A személyazonosítás jelentősége, fogalma	175
9.1.2. Az elektronikus környezetben történő személyazonosítás sajátosságai	177
9.2. Az elektronikus személyazonosítási módszerek csoportosítása	177
9.2.1. Tudásalapú elektronikus személyazonosító lehetőségek	178
9.2.2. Birtoklásalapú (eszközalapú) elektronikus személyazonosítás	179
9.2.3. Biometrikus személyazonosítás	179
9.2.4. Többfaktoros személyazonosítás	180
9.3. A gyakorlatban alkalmazott hiteles elektronikus személyazonosítási eszközök	180
9.3.1. Az elektronikus aláírás	180
9.3.2. Az elektronikus személyazonosító igazolvány	194
9.3.3. Elektronikus azonosítási szolgáltatás az elektronikus ügyintézés során	196
9.4. Összegzés, a jövő kihívásai	197
Felhasznált irodalom	198
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	199
10. fejezet – Az információs jogok mint szabadságjogok	201
10.1. Az igény az információs hatalom korlátozására	202
10.1.1. Az információs hatalom fogalma	202
10.1.2. Az információs szabadságjogok és a magánhatalmak	203
10.1.3. Az információs hatalom kiszervezése	204
10.2. A személyiség szabadságjogi védelme és az adatvédelem	205
10.2.1. Önrendelkezés	205
10.2.2. Információs magánszféra-védelem: a személyes adatok védelme és más magánszféravédő jogintézmények	207
10.2.3. Beleegyezés (hozzájárulás) vagy tiltakozás	209
10.2.4. A tájékoztatás joga	212
10.2.5. A személyes részvétel	212
10.2.6. Célhoz kötöttség	214
10.3. Információszabadság	214
10.3.1. Az információszabadság tág fogalma: a közösségben való aktív részvételt biztosító jogosultságok	214

---

10.3.2. Az információszabadság mint alapvető jog kialakulása	215
10.3.3. Az információszabadság igazolásai	216
10.3.4. Az információszabadság a hatalommegosztásban	219
10.3.5. Az információkeresés, a megismerés és terjesztés szabadsága	220
Felhasznált irodalom	224
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	225
11. fejezet – A közadatok újrahasznosítása – a szabályozás alapjai	227
11.1. Alapvetés	227
11.1.1. Az adat mint erőforrás	227
11.1.2. Információszabadság, közadatok újrahasznosítása és nyílt kormányzat	229
11.2. A közadatok újrahasznosítása – az Európai Unió szabályozása	229
11.2.1. A közadatok újrahasznosítása az EU stratégiai dokumentumaiban	230
11.2.2. A közszféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelv	231
11.3. A közadatok újrahasznosítása – magyar szabályozás	232
11.3.1. A hazai jogalkotás előzményei	232
11.3.2. Alapfogalmak és hatály	234
11.3.3. Alapelvek	238
11.3.4. Az újrahasznosítás céljára történő rendelkezésre bocsátás iránti eljárás	241
11.3.5. Két ügyszöntő kérdés: a formátum és a díjazás	243
11.3.6. Az újrahasznosítási megállapodás	246
11.3.7. Jogorvoslat	247
11.4. Összegzés és következtetések	248
Felhasznált irodalom	249
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	250
12. fejezet – Információbiztonság és adatvédelem	
Kapcsolódási pontok a hatályos és az EU adatvédelmi rendelete utáni szabályozásban	253
12.1. A technológiai és társadalmi változások hatása a magánszférára	253
12.2. A kapcsolódó jogi szabályozás	254
12.3. Adatvédelem, adatbiztonság és információbiztonság	256
12.3.1. Az adatvédelem és az annak elvárásaként megjelenő adatbiztonság	256
12.3.2. Az információbiztonság és az elektronikus információbiztonság	259
12.3.3. Az adatbiztonsági és az elektronikus információbiztonsági követelmények kapcsolódása	260
12.4. A GDPR adatbiztonsági elvárásai	261
12.4.1. Az Európai Digitális Menetrend 2014–2020 célkitűzései	261
12.4.2. Az információbiztonság szabályozása a GDPR szövegében	261
12.5. A szervezetek által biztosítandó minimumkövetelmények a GDPR és az Ibtv. összevetése alapján	263

Felhasznált irodalom	266
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	267
13. fejezet – Szellemi alkotások az információs társadalomban	269
13.1. Bevezető megjegyzések	269
13.2. A Ptk. szerepe a szerzői jogban és az iparjogvédelemben	271
13.3. A szerzői jogi szabályozás	272
13.3.1. A szerzői jogi szabályozás szerepe a gazdaságban	272
13.3.2. A szerzői jogi szabályozás eszközei és ezek funkciója	273
13.4. Az iparjogvédelemről általában	280
13.4.1. A szabadalmi oltalom szerepe a gazdaságban	281
13.4.2. A szabadalmi oltalom tartalma	282
13.4.3. A védjegyoltalom gazdasági jelentősége	287
13.4.4. A földrajzi árujelzők védelmének gazdasági jelentősége	291
13.4.5. Formatervezési mintaoltalom a gazdaságban	293
13.4.6. A használati mintaoltalom gazdasági jelentősége	294
13.4.7. A mikroelektronikai félvezetők topográfiai oltalmának gazdasági jelentősége	295
13.5. A know-how védelme	296
13.6. Egyéb, szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos szerződéstípusok	298
13.6.1. A jogbérleti (franchise) szerződés	299
13.6.2. A kutatási szerződés	302
Felhasznált irodalom	303
Ajánlott irodalom	303
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	303
14. fejezet – Nyilvántartások	305
14.1. Történeti áttekintés	305
14.2. A nyilvántartás fogalma	306
14.3. A nyilvántartások osztályozása	310
14.4. A nyilvántartások és az elektronikus ügyintézés	311
14.5. A nyilvántartásokkal szemben támasztott követelmények	315
Felhasznált irodalom	318
Jogszabályok és egyéb dokumentumok	319
15. fejezet	
Jogi adatbázisok és elektronikus jogi forráskutatás	321
15.1. A jogi adatbázisok	321
15.1.1. A jogi adatbázisokról általában	321
15.1.2. A jogi adatbázisok tartalma és működése	322
15.1.3. Az adatbázis felhasználói felületei és jellemző funkciói	323

---

15.2. Elektronikus jogi forráskutatás	330
15.2.1. Az elektronikus jogi forráskutatásról általában	330
15.2.2. A keresési stratégia és a keresőkérdések kiválasztása	330
15.2.3. Keresés	331
15.2.4. A találatok értékelése, a jogszabályok értelmezése a másodlagos jogforrások és a magyarázó szövegek segítségével	336
Felhasznált irodalom	339
Fogalomtár	341